

SEMINARIS D'EGIPTOLOGIA 2023-2024

EL NORESTE DE ÁFRICA Y EL VALLE DEL NILO ENTRE EL PALEOLÍTICO FINAL Y LA CULTURA DE NAQADA: DISPERSIONES, ADAPTACIONES, INTERACCIONES

Gwenola Graff i Alice Leplongeon

Dijous 02 de novembre de 2023, 16:00-19:00 h.
Sala d'Actes de la Facultat de Filosofia i Lletres

1. Just a corridor? Evaluating the role of North-Eastern Africa as a corridor for human dispersals during the Pleistocene (A.L.)

The Nile Valley and northeastern Africa is often referred to as a “corridor”, used by hominins to go out of (and back into) Africa. This seminar will give an overview of currently available evidence for the role of this region as a corridor for human dispersals during the Pleistocene and will address the issue of human-environment interactions in North-Eastern Africa during this period.

2. Orillas del Nilo, región de Asuán y Baja Nubia, IV milenio: la nebulosa de Naqada (G.G.)

Durante todo el IV milenio, el sur del Alto Egipto y los alrededores de la primera catarata del Nilo estuvieron ocupados por un complejo cultural dominante, el de Naqada, continuación de la cultura de Badari que se desarrolló en el V milenio. Intentaremos destacar la variedad regional de la rica cultura de Naqada, sus rasgos específicos y las condiciones en las que se desarrolló.

Divendres 03 de novembre de 2023, 16:00-19:00 h.
Sala d'Actes de la Facultat de Filosofia i Lletres

3. La perspectiva de los márgenes: el mundo móvil del desierto oriental egipcio en los milenios V y IV a partir del ejemplo del wadi Abu Subeira (región de Asuán) (G.G.)

Si bien el valle del Nilo representa el *homeland* naqadiense, el desierto, sobre todo el oriental, es atractivo por sus recursos y por ser un lugar de contacto con otras poblaciones humanas. Pero el desierto es también un lugar frágil y peligroso, donde las estrategias deben ser adaptativas, evolutivas y resistentes. La relación con el valle solo puede ser dialéctica, ya que las perturbaciones en uno amenazan inevitablemente al otro.

4. An environmental refugium? Cultural dynamics and human-environment interactions in the Nile Valley at the end of the Pleistocene and beginning of the Holocene (ca. 30,000-10,000 years BP) (A.L.)

The end of the Pleistocene in Northeastern Africa is characterised by extremely arid climatic conditions. Despite this, rich archaeological data are available for the Late Palaeolithic of the Nile Valley (ca. 25,000–15,000 BP). In this seminar, we will examine these data and evaluate their contribution for our understanding of the lifeways of the hunter-gatherer-fisher societies of the Late Palaeolithic in a changing environment.

SEMINARIS D'EGIPTOLOGIA 2023-2024

Gwenola Graff és egiptòloga, especialista en les cultures pre-faraòniques. Investigadora des de 2005 a l'Institut de Recherche pour le Développement (França), la seva recerca se centra en dues temàtiques: el pas de la imatge a l'escriptura (pictogràfica), és a dir, la composició gràfica com a interfase entre imatge i escriptura, i l'art rupestre dels marges del Sàhara (Egipte i el Marroc). Des de 2013 dirigeix la Missió Francesa al wadi Abu Subeira (Assuan, Egipte).

Alice Leplongeon és investigadora post-doctoral a la Katholieke Universiteit Leuven (Bèlgica). Les seves investigacions se centren en les interaccions entre l'ésser humà i el medi ambient durant l'Edat de Pedra a la vall del Nil i en els avenços metodològics en l'anàlisi de la lítica. És a càrrec de les recerques paleolítiques del projecte al wadi Abu Subeira (PI: G. Graff). Des de 2020 dirigeix les excavacions arqueològiques a l'abric de Chole, a Tanzània.